

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

Факультет № 6

Кафедра соціології та психології

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

вибіркового компоненту освітньо-наукової програми

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

011 «Освітні, педагогічні науки»

(011 «Educational, pedagogical sciences»)

м. Харків 2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 25.08.2020 № 8

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2020 № 5

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 25.08.2020 № 4

Розглянуто на засіданні кафедри соціології та психології факультету № 6
(протокол від 25.08.2020 № 8)

Затверджено Вченою радою Харківського національного університету
внутрішніх справ (протокол від 27.08.2020 № 6).

Розробник:

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та
психології факультету № 3 Харківського національного університету
внутрішніх справ **Олена ФЕДОРЕНКО**.

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, іноземної
філології та перекладу Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця **Тетяна ПИЛАСВА**;

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціології та психології
факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ
Валентина ТЮРІНА.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогіки та психології вищої школи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти напряму підготовки (спеціальності) 011 «Освітні, педагогічні науки».

Предметом дисципліни «Основи педагогіки та психології вищої школи» є – визначення мети і завдань навчання і виховання у ЗВО, окреслення змісту освіти, виявлення закономірностей процесу навчання і виховання, обґрунтування принципів і правил навчання, розробка форм, методів і прийомів навчання і виховання у ЗВО, визначення матеріальних засобів навчання у вищій школі.

Міждисциплінарні зв'язки з навчальними дисциплінами «Педагогічна майстерність викладача ЗВО МВС України», «Сучасні педагогічні технології викладання у ЗВО», «Професійна компетентність викладача ЗВО».

Програма навчальної дисципліни включає наступні теми:

- «Сучасна вища школа в освітній системі України»;
- «Методологія і методи психолого-педагогічних досліджень»;
- «Зміст, планування та організація освітнього процесу у вищій школі»;
- «Методи, види, форми і засоби навчання у вищій школі»;
- «Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти»;
- «Практика як складова процесу професійної підготовки фахівців у ЗВО»;
- «Навчально-дослідно, науково-дослідна та інноваційна діяльність у ЗВО»;
- «Розвиток особистості здобувача освіти в навчально-пізнавальній діяльності та педагогічній діяльності».

1.1. Метою вивчення даної навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти системою знань закономірностей, принципів, методів та форм організації навчання і виховання студентської молоді під час навчання у закладі вищої освіти.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є оволодіння знаннями з питань організації навчання і виховання студентів (курсантів) у закладі вищої освіти.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми дисципліни «Основи педагогіки та психології вищої школи» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- науково-понятійний апарат педагогіки та психології вищої школи;
- методи психолого-педагогічних досліджень;
- основні закономірності та принципи організації освітнього процесу;
- особливості змісту, планування та організації освітнього процесу у вищій школі;
- методи навчання та виховання студентів у вищій школі;
- форми організації навчальної та виховної роботи;

- психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної роботи студентів;
- особливості організації навчання та виховної роботи зі здобувачами освіти у ЗВО із специфічними умовами навчання.

На основі одержаних знань здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинні **вміти**:

- давати психолого-педагогічну характеристику особистості студента та студентського колективу й на основі одержаних знань будувати свою роботу зі студентами;
- обирати методи і форми організації навчально-виховного процесу з урахуванням змісту навчальної дисципліни;
- планувати і організувати освітній процес;
- організовувати самостійну навчальну роботу зі студентами;
- планувати і організовувати виховну роботу зі студентами (курсантами).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 години/7 кредитів ECTS.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні компетентності (фахові)	Здатність розв'язувати комплексні завдання та проблеми у галузі освітньої, професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері освіти, що передбачає проведення власних наукових досліджень та/або реалізацію інновацій і характеризується актуальністю, науковою новизною і практичною значущістю.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність виявляти об'єктивні закономірності навчання, виховання і розвитку предметної діяльності особистості як основного джерела її соціального формування і виховання. ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність). ЗК6. Здатність управляти різнобічною комунікацією, усвідомлювати потреби постійного особистісного й професійного самовдосконалення з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. ЗК7. Здатність до організації та здійснення освітнього процесу, професійної підготовки здобувачів вищої освіти до певного виду професійно орієнтованої діяльності. ЗК10. Здатність працювати самостійно і в команді, ефективно здійснювати комунікацію з колегами та здобувачами з питань вирішення наукових проблем освітньої галузі щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність до розуміння та використання сучасних наукових теорій, методології і методів суспільних, правових (юридичних), соціальних, психологічних та інших наук для вирішення завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі

	<p>освіти у закладах сектору безпеки й оборони.</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу та узагальнення наукового доробку в галузі освітніх, педагогічних та інших наук (соціологічних, правових, психологічних) та професійної освіти.</p> <p>СК3. Здатність виявляти провідні ідеї зарубіжного досвіду функціонування різних галузей вищої педагогічної та професійної освіти, визначати на цій основі можливі напрями впровадження цих ідей у вітчизняну систему вищої освіти, зокрема в освітній процес закладів сектору безпеки й оборони.</p> <p>СК4. Здатність до організації освітнього процесу та науково-дослідницької діяльності з використанням сучасних методів навчання і педагогічних технологій викладання фахових дисциплін.</p> <p>СК5. Здатність презентувати результати наукових досліджень у предметній галузі.</p> <p>СК6. Здатність проектувати і планувати діяльність на основі нормативних вимог з урахуванням етичних обмежень, визначати необхідність і зміст підвищення кваліфікації.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати, узагальнювати та систематизувати одержані наукові результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації щодо підвищення педагогічної компетентності науково-педагогічних фахівців для закладів освіти педагогічної, правоохоронної та інших галузей.</p> <p>СК8. Здатність генерувати нові знання шляхом проведення міждисциплінарних наукових досліджень у галузі освіти та правових (юридичних), психологічних наук.</p> <p>СК9. Здатність реалізовувати складові (комунікативну, управлінську, організаційну та ін.) професійної компетентності як викладача закладу вищої освіти.</p> <p>СК11. Здатність використовувати наукові положення педагогічної науки з урахуванням особливостей професійної діяльності викладача закладу освіти зі специфічними умовами навчання.</p> <p>СК12. Здатність до інноваційної діяльності шляхом запровадження в освітню практику сучасних педагогічних технологій викладання навчальних дисциплін різного спрямування (педагогічних, психологічних, соціальних, правових та ін.).</p> <p>СК13. Здатність до набуття та розуміння значного обсягу накопичених і сучасних науково-теоретичних знань та вмінь у галузі освітньої діяльності, загальної педагогіки, теорії і методики професійної освіти.</p> <p>СК14. Здатність до набуття професійно-педагогічних знань, професійного самовдосконалення як викладача закладу вищої освіти.</p>
--	--

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Знати, розуміти та застосовувати у освітній та дослідницькій діяльності теоретико-методологічні основи та категоріальний апарат загальної та професійної педагогіки.</p> <p>ПРН 2 Знання положень компетентнісного підходу та їх застосування у практиці вищої освіти.</p> <p>ПРН 3 Знання основних категорій педагогічного дослідження, принципів, методів та етапів педагогічного дослідження.</p> <p>ПРН 6. Демонструвати уміння застосовувати знання при вирішенні різних ситуацій педагогічної діяльності, володіння педагогічною технікою.</p> <p>ПРН 7. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень та готувати їх до публікації у наукових статтях, як у фахових вітчизняних виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.</p> <p>ПРН 8. Критично осмислювати проблеми в науковій або професійній діяльності на межі предметних галузей, розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 9. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про професійну діяльність, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 12. Визначати методологію наукового дослідження.</p> <p>ПРН 13. Розробляти критерії та показники ефективності професійної педагогічної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи.</p> <p>ПРН 14 Розробляти науково-методичне забезпечення процесу впровадження принципів і ідей передового зарубіжного досвіду.</p> <p>ПРН 15 Самостійно й автономно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.</p> <p>ПРН 19. Самостійно обирати методи наукового дослідження та застосовувати їх для вирішення завдань дослідження, формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.</p> <p>ПРН 21 Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.</p> <p>ПРН 22 Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягти поставленої мети з дотриманням вимог</p>
---	--

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Сучасна вища школа в освітній системі України».

Нормативно-правова база, засади професійної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності. Система освіти України, її структура (дошкільна освіта; повна загальна середня освіта, позашкільна освіта; професійна (професійно-технічна) освіта; фахова передвища освіта; вища освіта; освіта дорослих, у тому числі післядипломна освіта; аспірантура; докторантура; самоосвіта). Освіта дорослих як засіб посилення компетентнісного потенціалу дорослих різного віку. Рівні освіти в Україні (дошкільна освіта, початкова освіта; базова середня освіта; профільна середня освіта; перший (початковий), другий (базовий), третій (вищий) рівні професійної (професійно-технічної) освіти; фахова передвища освіта; початковий рівень (короткий цикл), перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівні вищої освіти. Ступені вищої освіти (молодший бакалавр; бакалавр; магістратуру; доктор філософії/доктор мистецтва). Принципи провадження освітньої діяльності у ЗВО сектору безпеки і оборони України.

ТЕМА № 2. «Методологія і методи психолого-педагогічних досліджень».

Методологія як наука про сукупність загальних світоглядних принципів, структуру, логічну організацію, вимоги, методи, прийоми, форми, засоби вирішення психолого-педагогічних проблем. Загальнонаукові підходи до вивчення психологічних процесів і педагогічних явищ у вищій школі (системний, синергетичний, гуманістичний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний, акмеологічний, ресурсний). Загальне уявлення про методи наукового дослідження. Методи психології та педагогіки вищої школи, їх призначення, система. Теоретичні та емпіричні методи. Порядок і умови використання методів лабораторних і польових спостережень, самоспостережень, бесід, інтерв'ю, анкетування, соціометрії, опитування, анкетування, проєктивних, узагальнення незалежних характеристик, аналізу результатів діяльності. Диференціальна психодіагностика. Тестова психодіагностика. Характеристика нетрадиційних систем пізнання людини. Методика вивчення індивідуальних особливостей курсанта. Застосування психодіагностики в процесі індивідуальної навчально-виховної роботи з курсантами. Педагогічний експеримент як метод дослідження, у процесі якого створюються умови для з'ясування залежності між педагогічними засобами та результатами їх використання. Масштаб педагогічного експерименту (глобальний, локальний, мікро-експеримент, пілотний, природний, лабораторний) та його етапи (констатувальний, формувальний).

ТЕМА № 3. «Зміст, планування та організація освітнього процесу у вищій школі».

Спеціалізація навчання в сучасній вищій школі (стандарт вищої освіти;

галузеві стандарти вищої освіти спеціальностей, кваліфікації, які за обсягом класифікуються на повні та часткові за змістом – освітні та професійні). Зміст освіти у вищій школі згідно переліку галузей знань і спеціальностей. Види освіти (формальна, неформальна, інформальна). Розвиток неформальної освіти як невід’ємної складової національної системи освіти. Офіційно-нормативні документи, що регламентують зміст вищої освіти. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) програма. Навчальний план. Навчальна програма. Підручник. Навчальний посібник. Система планування й організація навчального процесу у ЗВО. Особливості організації освітнього процесу у ЗВО сектору безпеки й оборони України (виражена професійна спрямованість; багатопрофільний і багатоплановий характер підготовки; тісне поєднання освітнього процесу зі службовою діяльністю; дотримання принципів єдиначальності, субординації, співпраці; стабільність і циклічність, формування у здобувачів освіти якостей військового педагога.

ТЕМА № 4. «Методи, види, форми і засоби навчання у вищій школі».

Форми здобуття вищої освіти: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна. Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Види навчальних занять (лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація). Право ЗВО на встановлення інших форм організації освітнього процесу, видів навчальних занять. Розвиток і становлення організаційних форм навчання. Типологія і характеристика методів навчання. Прийоми навчання. Засоби навчання. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання (завдання виховання особистості; мета й завдання навчання взагалі та конкретного етапу зокрема; навчальні можливості студентів; закономірності та принципи навчання; зміст навчального матеріалу; наявність засобів навчання; психолого-педагогічні можливості педагога). Специфічні види навчальних занять у ЗВО сектору безпеки і оборони України: групове заняття, групова вправа, тренування, індивідуальне заняття, тактичне (тактико-спеціальне, тактико-стройове) заняття та навчання, командно-штабні навчання та воєнна (воєнно-спеціальна) гра.

ТЕМА № 5. «Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти».

Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів освіти як складова частина освітнього процесу у ЗВО, що передбачає перевірку, оцінювання (вимірювання рівня засвоєння знань, умінь, навичок), облік (фіксування кількісних результатів оцінювання). Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти: об’єктивність, обґрунтовані критерії оцінювання, індивідуальний характер, гласність, надійність, валідність контролю, всебічність, диференційованість, різноманітність його форм і методів, етичне ставлення до студентів, підготовки, стимулювання самоконтролю. Види контролю, їх характеристика. Функції контролю. Особливості тестування рівня сформованості знань і умінь, вимоги до організації процедури, обладнання, фіксації результатів і їх математичної

обробки. Моніторинг якості освіти: сутність, функції, види, методичні поради щодо його організації у ЗВО. Забезпечення якості освіти в контексті Болонського процесу. Рейтингова оцінка успішності курсантів. Загальні критерії оцінювання професійних знань, умінь та навичок майбутніх офіцерів.

ТЕМА № 6. «Практика як складова процесу професійної підготовки фахівців у ЗВО».

Загальні питання організації, проведення і підведення підсумків практик студентів (Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів). Мета, завдання та роль практики у фаховій підготовці студентів. Забезпечення неперервності та послідовності в набутті необхідного обсягу знань, умінь і навичок як головні принципи практичної підготовки. Основні види практик навчальна та виробнича (психолого-педагогічна, педагогічна, асистентська, переддипломна). База для проходження практики (навчальні лабораторії, навчально-виробничі майстерні, навчально-дослідні ділянки, кафедри та інші підрозділи ЗВО, підприємства, організації та установи, профіль діяльності яких забезпечує студентам можливість реалізувати завдання навчальної практики). Зміст та програма (силабус) практики. Організація і керівництво практикою. Порядок підведення підсумків практики. Основні види практичної підготовки здобувачів освіти у ЗВО сектору безпеки і оборони України (первинна військово-професійна підготовка, ознайомча практика, навчальна, військова, педагогічна, військове стажування або стажування на посаді у підрозділах поліції курсантів та слухачів).

ТЕМА № 7. «Навчально-дослідна, науково-дослідна та інноваційна діяльність у ЗВО».

Навчально-дослідна робота здобувачів освіти як дослідницька діяльність, що носить обов'язковий характер і є засобом підвищення якості підготовки фахівця. Мета навчально-дослідної роботи (здобуття нових наукових знань шляхом проведення наукових розвідок і розробок); завдання (одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів, застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки фахівців з вищою освітою, формування сучасного наукового кадрового потенціалу, здатного забезпечити розробку та впровадження інноваційних наукових розробок); форми (виконання навчальних і професійних завдань пошукового і науково-дослідного характеру, лабораторних робіт з елементами наукового дослідження, анотування, реферування, написання статей з посиланням на першоджерела, участь у роботі гуртків, секцій, науково-технічних товариств, науково-практичних конференцій, проєктів). Науково-дослідна робота здобувачів освіти як дослідницька діяльність, яка носить добровільний характер. Робота здобувачів освіти в наукових гуртках, секціях, товариствах. Участь в олімпіадах і конференціях. Роль і місце кафедри у здійсненні науково-дослідної роботи: підготовка і захист курсових робіт, кваліфікаційних наукових праць, організації та проведенні науково-практичних конференцій. Інновації у вищій школі як цілеспрямоване та кероване внесення

прогресивних змін в освітню практику шляхом створення, розповсюдження та освоєння новоутворень. Класифікація педагогічних інновацій: за рівнем релевантності, сферою здійснення, масштабом перетворень, способом створення, рівнем глибини і повноти, способом реалізації. Формування психолого-педагогічної готовності до інноваційної діяльності.

ТЕМА № 8. «Розвиток особистості здобувача освіти в навчально-пізнавальній діяльності та педагогічній взаємодії».

Студентоцентроване навчання як психолого-педагогічний підхід, що передбачає заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітньої діяльності; створення середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів, інтелектуальних і творчих здібностей; взаємну повагу та партнерство між учасниками освітнього процесу. Принципи природовідповідності, культуровідповідності, єдності національного та загальнолюдського, гуманізації та демократизації, активності, самодіяльності і творчої ініціативи студентської молоді, індивідуально-особистісної орієнтації, цілісності освітньо-виховного процесу, виховання та розвитку особистості в діяльності та спілкуванні, стимулювання молоді людини до самовдосконалення. Мотиви як спонукальна сила самовдосконалення. Психологічний аналіз понять „група”, „колектив”. Навчальна група як первинний контактний колектив, його основне призначення, завдання та загальна характеристика. Курс і факультет як вторинні колективи. Формування soft skills як комплексу важливих надпрофесійних навиків особистості, які забезпечують ефективну роботу в команді, розвиток вмінь самопізнання та пізнання інших, лідерську позицію. Особливості колективу курсантів як специфічного прошарку студентства. Психоло-педагогічні техніки впливу на особистість курсанта (методи формування свідомості особистості: освічення, навіювання, переконання, приклад; методу формування досвіду поведінки: привчання, вправи, доручення, виховні ситуації; методи стимулювання та корекції поведінки: заохочення, покарання).

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в інтернеті

Основна

1. Основи педагогічної техніки : навч. посібник для магістрантів, аспірантів, докторантів та викладачів вищ. навч. закл. України / О.М. Бандурка, В.О. Тюріна, О.І. Федоренко. Харків: Титул, 2006. 176 с.
2. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. : Рекомендовано МОН України / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2007. 496 с.
3. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. : Рекомендовано МОН України / Львів. держ. ун-т внутр. справ. К. : Центр учб. літ., 2009. 472 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. : Затверджено МОН України. К. : Знання, 2011. 488 с.

5. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. / О.М. Рубан, Л.О. Рубан, П.В. Максименко, С.В. Мороз; МВС України, Кіровогр. юрид. ін-т ХНУВС. Кіровоград : Кіровогр. юрид. ін-т ХНУВС, 2010. 110 с.
6. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки : навч. посібник. К. : Академвидав, 2006. 520 с.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. 3-тє вид., випр. К. : Академвидав, 2015. 303 с.
8. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, І.С. Сабатовська-Фролкіна, Н.В. Альохіна, Н.В. Шварп. Харків : НФаУ, 2019. 248 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.) (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Закон України «Про освіту» (2017) від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах). Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
4. Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2014. 307 с.
5. Марченко О.Г., Іванець М.Г., Шевяков Ю.І. Педагогіка вищої школа : методичні рекомендації для магістрів. Харків : ХУПС, 2014. 56 с.
6. Марченко О.Г., Іванець М.Г., Шевяков Ю.І., Широкобов Ю.М. Забезпечення якості освіти та Болонський процес : методичні рекомендації для студентів. Харків : ХУПС, 2014.
7. Марченко О.Г. Прикладна психологія військової діяльності : навч.-метод. комплекс. Рига : Lambert, 2018. 288 с.

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Контрольні питання для підсумкового контролю (екзамен):

1. Вища освіта в системі освіти України. Мета та завдання вищої освіти.
2. Визначення змісту освіти у вищій школі та його нормативне забезпечення.
3. Реалізація компетентнісного підходу у закладах сектору безпеки й оборони України.
4. Запровадження системи стандартів вищої освіти.
5. Завдання, структура, напрями діяльності ЗВО.
6. Вимоги до написання підручників, навчальних посібників, навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій.
7. Особливості самоосвіти як виду навчання.
8. Освіта дорослих. Концепція освіти упродовж життя як основи

набуття нових фахових знань.

9. Методологія психолого-педагогічних досліджень.
10. Методи психолого-педагогічних досліджень.
11. Педагогічне спостереження як засіб дослідження та контролю.
12. Нормативні документи організації освітнього процесу.
13. Особливості організації освітнього процесу у закладах сектору безпеки й оборони України.
14. Типологія і характеристика, дидактичні вимоги до вибору методів навчання у ЗВО.
15. Комплексні форми організації навчання.
16. Вимоги до сучасної лекції.
17. Активні методи проведення семінарсько-практичних занять.
18. Самостійна робота студента: сутність, види, вимоги.
19. Види навчальних занять. Специфічні види навчальних занять у закладах сектору оборони й безпеки.
20. Можливості активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.
21. Переваги та обмеження новітніх інформаційних технологій як засобів навчання.
22. Сутність, мета, завдання, види, функції контролю у вищій школі.
23. Запровадження кредитно-модульної системи у ЗВО. Рейтингова оцінка успішності курсантів закладів сектору безпеки й оборони.
24. Переваги й недоліки тестування рівнів сформованості знань і умінь студентів.
25. Роль практики в якісній підготовці фахівців. Основні види практик. Особливості військового стажування.
26. Навчально-дослідна та науково-дослідна робота студентів.
27. Сутність педагогічної інновації. Чи можна вважати інновацією будь-яке педагогічне нововведення?
28. Принципи виховання студентської молоді. Особливості виховання курсантів як специфічного прошарку студентства.
29. Студентоцентроване навчання як засіб гуманізації освітнього процесу.
30. Роль академічної групи у вихованні студентів. Особливості первинного та вторинного курсантського колективів.